

MAGYAR LAJOK

3. évfolyam

Tarja postálási
aprobárii Dir.

ROMANIA

LEUPOSTA

BUDAPEST

VII., Erzsébet-körút 9-11.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 220 (1662) szám * Csütörtök, 1937 október 28

Főmunkatárs:
dr. Gyártás Elemér

A japán főváros fáklyásmenettel ünnepelte a Sanghai körüli győzelmeket

A kínai sereg teljes körű zárása. — A japánok elvágják a Sanghai és Nanking közötti összeköttetést

Tokióból jelentik: A Sanghai melletti Tasang város bevételét óriási fáklyásmenettel ünnepelték meg a japán fővárosban. A japán sikerek Sanghai környékén kedden tovább folytatódtak. A japánok Cseng-jut és az ottan levő rádióállomást is elfoglalták. A japán sereg előhaladása folytán Naankiang város is elesés előtt áll.

CSAPEJT A KINAIK NEM TUDJAK TARTANI

Tasang bevételét folytán a sanghai kínai sereget teljes körű zárás veszélye fenyegeti, s így a kínaiaknak Csapeiben létesített hadállása teljesen tarthatatlanná változott. A Cseng-ju bevételé pedig azt jelenti, hogy Nanking felé is elzáródik a kínaiak összeköttetése. Mig a Naan-

kiang elesése délfelé is elvágja a sanghaji kínai csapat utját.

Sanghaiból jelentik: Az itteni francia és nemzetközi negyed nagy aggodalomban van, hogy a határok mentén összeszorított mintegy százezerfőnyi kínai sereg Csapejt nem tudván tartani, átözönlök a francia és nemzetközi negyed területére.

Londonból jelentik: A sanghaji harctéren egész éjszaka tombolt a harc. A kínai főhadiszállás kijelentették, hogy Csapejt még a teljes bekerítés esetén sem ürítik ki és ostromlott város módjára fogják védeni.

Más hír szerint a kínaiak kivonultak Csapejből és Kiangvanból.

A kínai sereg erőfeszítései Észak-Kinában. — Belső Mongolia különvált Kinától

Londonból jelentik: A Honan tartományba előretört japán hadsereg megállítására végett két kínai hadosztály támadást intézett Észak-Kinában. A kínaiak átkeltek a Csang folyón és elvágással fenyegetik a Honanba előretört japán beregrészeket.

Tokióból jelentik: A Domej japán távirati iroda közlése szerint Belső-Mongoliának önálló állammá való kikiáltása küszöbön áll. Október 27-én ül össze Szuijuanban a mongol nemzetgyűlés. Ezen a tanácskozáson a mongol törzsek ötszáz megbízottja vesz részt, s a megbeszéléseken elhatározzák a Szuijuan és Csahar tartományok jövőbeni igazgatására vonatkozó intézkedéseket. Szuijuanban már minden intézkedést megtettek a mongol törzsek kiküldöttének elszállásolására. Yun herceg, a legtekintélyesebb mongol főnök súlyos beteg s hetvenkétéves kora

miatt felépülésére nem is igen lehet számítani. Ilyen módon valószínű, hogy Teauang herceget választják meg az új független lokrmány végrehajtó szervének vezetőjévé.

SZOVJET-OROSZORSZÁG KÉSZÜL A JAPÁNELLENESES FELLEPÉSRE.

Varsóból jelentik: A lengyel lapok szerint Szovjet-Oroszországban ismét fokozódó japánellenes hangulat észlelhető. A kommunista párt felhívatalosa, a „Pravda” azt írja, hogy a vörös hadsereg Blüchner tábornok vezetése alatt bármikor készen áll a szovjet-unió megvédésére és ez a védelmi háború ezuttal az ellenség területén fog lejátszódni. A lengyel lapok szerint ezzel a fokozódó japánellenes hangulattal áll összefüggésben Bogomolov nankingi szovjet nagykövét felmentése is.

Meddig folytatja Japán a háborút? — Elhalasztották a kilenchatalmi értekezletet

Párizsból jelentik: A tokiói hadügyminisztérium hivatalos képviselője hosszabb nyilatkozatban ismertette a Havas-iroda munkatársa előtt a japán-kínai helyzetet. Kijelentése szerint Japán minden törekvése arra irányul, hogy Kinában megszüntesse a japánellenes kormányzást. A japán hadsereg a harcot nem hagyja addig abba, amíg a nankingi kormány nem mond

le japánellenes magatartásáról.

Brüsszelből jelentik: A kilenchatalmi értekezlet megnyitó ülését október 30-ról november 3-ára halasztották el.

Mint Tokióból jelentik, a japán kormány szerdán rendkívüli minisztertanácsot tart és annak keretében dönt a kilenchatalmi értekezletre szóló meghívásra adandó válasz ügyében.

Teljes elégtétel Angliának

Tokióból jelentik: A japán kormány teljes elégtételt adott az angol kormánynak a vasárnapi incidensért, melynek során egy angol katonát életét veszítette. Mielőtt még az angol kormány elküldte volna tiltakozó jegyzékét Tokióba, a japán kormány kedden jelezte, hogy

át a tokiói angol nagykövetségnek. Ebben a legnagyobb sajnálkozását fejezi ki a történet felett és megígéri, hogy a vizsgálat befejezése után az incidensért felelős összes személyeket megbünteti és megfelelő kártérítésben részesíti a megölt angol katonát hozzátartozói

Arányszámok az otthonhelyek szerint

Egyes hírek szerint a romániai gyáriparosok vezető egyesületének, az „Ugír”-nak sikerült a kereskedelmi és ipari miniszterrel megállapodást létesítenie a vállalati alkalmazások nemzeti arányszámai felől. Ennek a sokszor körülharcolt kérdésnek legutóbbi megnyilvánulása az volt, hogy a miniszter a vállalatokat körlevélben szólította föl az arányszámok gyakorlati keresztülvételére. Kívánta, hogy a vállalatok tisztviselői és igazgatói létszámának a háromnegyedét engedjék át a román származásúaknak. A hírek szerint ez igény tekintetében a megállapodás az, hogy a gyáriparosok szervezete kötelezi magát minden olyan szakképzett román munkás alkalmazására, ki munka nélkül van. Viszont az országos arányszámok helyett a termelési vidék néprajzi helyzetének és munkára utaltságának a figyelembevételét, s az alkalmazásoknak eszerint való megosztását fogja végbeinni.

Az egész kérdés lényege csakugyan az, hogy a munkára rászorultak és a dolgozni igazán tudók valóban munkához jussanak. Elképzelhető olyan helyzet, hogy túlhaladja az ötven, illetve hetvenöt százalékot is azoknak a száma, akik a román származásuk közül munkát keresnek; viszont a más származásúakból nem jelentkezik még annyi munkáigénylő se, hogy a huszonöt, illetve az ötven százalékot betöltse. Már most elutasítsák-e a százalékon túli egy-két jelentkezőt csak azért, mert néhány számmal többen vannak, mint a származásuk javára kiszabott százalék? Viszont ha a százaléknál kevesebben jelentkeznek, akkor az üresen maradt helyeket úgy töltik-e be, hogy az illető más származású nép körében toborzást indítsanak, s még kelletlen és járatlan munkást is ebből a körből elfogadjanak. — tisztán a népi származás arányszáma kedvéért? Mindenesetre csak erőltetett és a néptársadalmak szükségétől eltérő volna ez efféle eljárás, ami az élet összhangját semmiképpen nem növelné.

Ha az egész arányszámok kérdésében nem az arányszámok alakításának a megvalósítását, hanem az ország népeinek az életével való összhangot keressük, akkor mingyárt meg is kapjuk a természetes megoldásokat. Az egész kérdésből kivonódik minden kínos surlódási felület. Ellenben a munka, amit az ország iparosodása és egyéb vállalkozói készsége kínál, az mind megkapja a maga áldásos elosztását minden nép köre felé. Ezzel jut az egész kérdés olyan nyugvópontra, mely a társadalmi szükségek mélyére tud hatni, s az életigényeket a maguk igazi jelentkezésében tudja kielégíteni. A lényeg pedig ez, s nem az, hogy bizonyos arányszámok betöltve legyenek. Az arányszámok jelenthetik bizonyos népszármazások kiterjedési körét, de nem jelenthetik annak a körnek bizonyos életviszonyokkal való összefüggését, s nem jelenthetik az illető kör életszükségeinek a mekkoraságát. Ezek az életszükségek bizonyos vonatkozásban nagyobbak, vagy kisebbek lehetnek, mint amekkora az illető nép arányszáma. Világos tehát, hogy nem ezt az arányszámot kell erőltetni, hanem a valóságos életszükséget kell kielégíteni, hogy megnyugvás jöjjön létre.

Ezzel az alapelvvel szorosan egyezik az a helyzet, amiben az ország egyes népei a maguk

FAJDALMAKTÓL MEGDAGADT LABAK

Megkönnyebbülés 1
perc alatt.

Aztassa be meggyötört lábait egy maréknyi Saltrates Rodel-lel vitalizált lábfürdőbe. Ezek a gyógyások több millió apró, kis oxigén-buborékot bocsátanak ki magukból, amelyek behatolnak a fájó szövetekbe, megszüntetik a gyulladást és daganatokat, elűzik a fájdalmakat, így cipőjét teljes kényelemmel viselheti. Egyetlen lábfürdőtől annyira felpuhulnak tvukszemci, hogy pusztá kézzel kiemelheti őket. Kérjen még ma gyógyszerésztől, vagy droguistájától Saltrates Rodel-t. Ez az egyetlen módszer, amely örökre megszabadítja lábfájdalmától. Az eredményért kezessékünk.

szülőföldjével és állandó lakóhelyével vannak. Az egész művelt világon szokássá vált, sőt törvényes kifejezést is kapott az a közigazgatási rendszer, hogy az egyes falvak, városok, járások és megyék elsősorban maguk tartoznak gondoskodni a területükön jelentkező szegényügyi feladatokról. Elsősorban is, de végképpen is arra a községre hárul egy-egy elszegényedett egység eltartása, vagy gyámol nélkül maradt, elhagyott gyermek védelme, amelyik községbe visszamutat annak a szegénynek es elhagyottnak a származása. Minden embernek természetadta joga van az otthonhoz, de ebből folyik az otthon földjének és helyének az a kötelessége is, hogy az odatartozóknak végső életmenedéket tartozik nyújtani.

Igy emelkedik óriási jelentőségbe az egyének hovátartozásának, az úgynevezett községi illetőség. Ha az ember el is költözik ősei otthonából, de más telepedési helyein állandó meggyökerezést nem tud kapni, vagyis új otthon állapotába nem tud jutni, — mindig megmarad számára az ősi otthon védelme. A romániai közigazgatási törvény is kimondja, hogy mindenkinek valamely illetőségi helyhez

kell tartoznia, s csak egyhez tartozhatik. Bármennyire elmosódik is egy-egy ember barangolásai között az ő eredeti illetőségi helyének az emléke, mégis oda vissza kell jutnia, ha másutt illetőséget nem talált. Sőt gyermekek és unokák, kik a barangolások helyein születtek és szülei, illetve nagyszülei eredeti otthonát soha nem is látták, mégis ebbe az ősi otthonba tartoznak, ha nem tudtak a születési vagy továbbköltözési helyen állandó élethelyzetbe jutni.

Állandó élethelyzet... Igen, a kenyérkereset bizonyossága és állandósága. Ez az, amivel az otthonok helyei és vidékei az egyeseknek; az egyesekből csoportosult családoknak, rokonságoknak, s e rokonságokból fejlődött egyes népeknek első és végső sorban tartoznak. Hogy ez a végső sorban való tartozás is ott van az otthonvidék gondjai között, az adja meg a legmélyebb alapját a szegénység legpusztítóbb megnyilvánulásai elleni védekezésnek. De hogy a szegénység ne léphessen föl olyan pusztító megnyilvánulásokban, avégett kell az otthonhoz tartozók életrevalóságának a felkarolása, a saját munkalehetőségek megadása. Így lesz a nyomor és egyéb ebből következő bajok elleni védekezésnek a leghatályosabb módja az, ha az emberek saját képességei a nyomor megelőzésére már otthon, a saját életerületükön mind tökéletesebben kifejlődni tudnak. Mind tökéletesebben; vagyis úgy, hogy az otthonvidék népességének a növekedésével az eltartó termelés, a munkamódok és munkalehetőségek sokasodása is rendelkezésre álljon. Hogy a növekvő emberszám miatt ne fogyjon el a munkakereset lehetősége, s ne kényszerüljenek az emberek elvándorlásokra, az otthontalanság bizonytalan sorsába.

Ha azonban az otthonoknak ez az otthontalanság elleni védekezés is a természetes kötelességükbe tartozik, akkor ebből következik, hogy az otthonok ilyenirányú teljesítőképességét szabad kifejlésben kell hagyni, s nem szabad ezt a képességet zavaró közbeavatkozásokkal és terhelésekkel megbénítani. Már pedig ilyen megbénítás állana elő, ha egyes népvide-

kek otthonhelyein elsősorban nem azok kapnak munkát és kenyeret, akik odaválók, hanem más vidékekről, vagy esetleg teljesen idegenből vezényelnek oda dolgozókat. Megint más az, ha üres és dologtalan területre valaki odaköltözik a munka új életforrásait hozza oda, s így ezzel mintegy érdemet szerez rá, hogy az a terület az ő otthonává váljék. Azonban még az ilyen érdemszerzés is csak úgy válik teljessé, ha az odaköltöző a maga munkaforrását a régebbi ottlakók részére is hozzáférhetővé teszi, s ha így maga is szolgáltatást ad azért, hogy az otthonhely régi lakói között maga is új otthonhelyet kapott.

A társadalmi élet nyugodt szervezésének az ilyen termékeny és érdemes kölcsönösségekben van meg az egészséges lüktetése. Látnivaló, hogy ebben a szervezésben az otthonhelyek népi adottsága az, ami a természetes csoportosulásokat adja, s amitől a rendes és életeleven fejlődések leginkább függenek. Ha az otthonhelyeknek ezt a természetes hivatását valami megzavarja, akkor emiatt az egész társadalmi szervezet válságba kerül és általános nyugtalanság áll elő. A nemzeti munka kérdésében is tehát ezen a ponton kell megtalálni a megnyugtató megoldásokat. Országos egybefoglalással és országos arányszámokkal nem lehet helyes munkaosztást végbeinni, mert ez az egyes otthonhelyek viszonyainak és szükségleteinek a figyelmen kívül hagyását jelentené. Valamint a földművelést se intézik valami egységes országos módszerrel, hanem a helyenkinti talajviszonyoknak megfelelő művelési módokat alkalmaznak, úgy az ország különböző népeit se lehet országos arányok szerint munkához juttatni, hanem úgy, ahogyan helyi arányaik ezt megkívánják. Minden hely és minden vidék így jut el a maga igazságos felkarolásához.

A nemzeti munka kérdésének ez a minden otthonhelyre elhatoló, igazságos felkarolás az egyetlen megoldása. A gyáriparosok és az iparügyi miniszter közötti legújabb megállapodás — úgy látszik — megtalálta az útkezdést e helyes megoldás felé.

Acélsisakkal és pajzsokkal védekeznek a rendőrség a zavargó diákok ellen Kairóban

Kairóból jelentik: A diákzavargások miatt a rendőrséget acélsisakkal és pajzsokkal szerelték fel és az egyetem környékén összpontosították. A rohamsisakra azért volt szükség, hogy könnyebben védekezhessenek a diákok kódo-

bálásai ellen. Az egyetemet körülzárták és senkit sem engednek be az épületbe. A rektor a zavargások miatt az egyetemet egy hétre bezárta. A belügyminiszter ezt az intézkedést nem hagyta jóvá, mire a rektor lemondott.

Válság Irta: Tartally Ilona

A kislíú észrevette, hogy a háznál egyszerre minden megváltozott. Lélektelen félelmes csendet érzett. Reggel volt. Agyacsokjának rácsai közül hiába tekintgetett anya ágya felé, ott a fehér párnák hidegen, gyüretlenül világítottak. Mintha mindenek hideg fénye lett volna. Valami a szívébe szurt:

— Hol van anya?!...

Hogy ez eszébe jutott, rémülten nézett körül s elsírta magát.

Valami visszatűnt a tegnapi. Anya hangját hallotta. Idegen embereket látott. S egy óriási brummogó kocsi szaladt ki az udvarból.

Azóta nincs anya.

Hol van hát? Miért nem jön be, ha sír a kislíú?... Hiszen ezelőtt futott hozzá így reggeliben, ölébe kapta, babusgatta, fürdette, öltöztette és mindig mosolygott rá.

De már jön valaki... Talán anya?...

Nem, jaj, nem anya! Nem. Egy idegen sárgaarucú asszony, alacsony, vékonyhangu s aki már akkor is itt volt, amikor a nagy brummogó kocsi kirobogott az udvarból.

Különös. Most ezt öltözteti, adja a kávét apukával együtt és sok érthetetlen dolgot mondának. Az egészről annyi érdekli a kislíút, hogy majd előjön anyuka...

Előjön?... Mikor?... Mi az a „majd“... A kislíú csak vár s még mindig nincs az a „majd“, amikor anyukának jönnie kell...

A kávé is rosszabb, az ebéd is, mintha valami keserű volna benne. Lehet, hogy nem keserű, de a kislíú annak érzi. Pedig játszanak vele egész nap, majd nem úgy járnak a kedvében, mint amikor beteg volt. Kockacukrot kap meg csokoládét, többet, mint amennyit anya szó-

kott adni s mégis... A sárgaarucú dada minden lépését őrzi, orokké futkos utána. Azonban ez a túlzott vigyázás terhére van már. Szeretne kifutni a hosszú folyosóra, le a lépcsőkre. Ha már anya nincs itt, legalább ezt megengednék neki... Nem engedik.

De hát nem jönnék a kislíút meglátogatni. Mindenki ölébe veszi és mindenki anyuka után érdeklődik:

— Hol van anyukád?... Elment?... Elment...

És ő csak néz egyik arcra a másikra mind magtabban, nem tudja mi ez, mi történik itt, miért kérdezik tőle anyukát? Hiszen éppen ő is ezt szeretné tudni! Szomorú kis arcockáján, két szemecskéiben egyre ez a kérdés nyiladozik.

Idegenek, felnőttek, mosolygósak mind, akik körülveszik, de egyik sem tud anyukáról semmi okosat. A cukrot eldobja, a süteményeket össze-morzsolja, amit adnak. Nem kell.

Csak anyuka jönné már!

Egyszer aztán — már néhány reggel kelt fel anyuka nélkül — apuka is ott van az öltöztetésnél. Fűtörészik és egyre beszél. A sárgaarucú dada is vidáman és nevetgélve öltözteti és olyan fűrgén mozog, hogy a kislíú elámul rajta. Kabátját ad rá. Sapkát, Apa még egy vastag halmat is körülcavar rajta. Azután ölébe veszi és azt mondja:

— Viszlek anyukához...

És a kislíú nem érzi azt a nagy örömet, amit éreznie kellene. Nem is látszik rajta semmi. Hangtalanul, mondhatni: közömbösen fogadja a hírt. Talán úgy, mint amikor összetört s elsírattott játékaikat megragasztják...

Anyuka?... Anyuka... Igen, volt anyuka és... rémlik valami mosolygós, édes arc... A kislíú szíve megtelik sajnó melegséggel... Anyuka... Megyünk anyukához... megyünk...

Hát... megyünk.

A kocsi, amin mennek, hintáztatja a kislíút s olyan álmos lesz ettől. Nyugodtan dül apához s el is szenderedik.

Egyszer aztán megáll a kocsi egy óriási ház előtt. Apa ölébe veszi újra s viszi, viszi. Közben folyton anyukáról beszél, meg kis testvéréről... mi az? Kis testvérke!... Csupa érthetetlen minden...

S aztán belépnek egy szobába. A kislíú semmit sem lát ott most már, csak anyukát! Anyuka... anyuka... És sír és anyuka is sír. És szorosan öleli őt. Valami nagyon szomorú és mégis nagyon jó, megnyugtató ez. Apa is könynyezik és mosolyog. Az egész fehér szoba tele van örömmel...

Mi ez?...

A kislíú nem érti az egészet. Szép minden. Csak az a csodálatos, hogy anya ágyban fekszik s még egy ici-pici fehér agyacska is van mellette. Abban az ici-pici fehér agyacskában pufók baba ajszik... Minek van ez itt?... Most már mozgatja kis rózsaszín kezét, csöpp ujjait s a szemecskéit kinyitotta. Ni, hogy fénylenek a szemecskéi!

A kislíút most már érdekli a kis ágy s a rózsaszínű baba. Odamegy az agyacskához s egyre a furcsa, eleven babát nézi. Elámulva, szótlanul s mind kedvetlenebbül: miért van ez itt?... Apa és anya beszélgetnek s apa még meg is csókolja ezt a furcsa kis babát. Miért? Most már anya is azt a babát nézi, beszél róla, mintha a kislíú ott ee volna. Jó lenne, ha jönne valaki és elvinné azt a kicsit... A kislíú azt szeretné, nagyon szeretné. Minek van itt az a baba? Anya őt most nem veszi ölébe s az az érzése, hogy emiatt a kicsi miatt... Csak már jönnének, vinnék, elvinnék innon... nem kell... a kislíúnak nem kell ez az idegen baba... Nem, nem, nem!

Tatarescu elutazott a törökországi nemzeti ünnepekre

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök Saphi Tanriover bucaresti török követ és Sibiceanu kabinetigazgató kíséretében tegnap este hét órakor Constantába utazott, hogy onnan a „Románia” nevű hajón azonnal továbbutazzék Ankara felé. Tatarescu résztvesz a török köztársaság évfordulói ünnepén, ahova még a nyár folyamán Rusdu Aras török külügyminiszter hívta meg. Ezt a meghívást nemrég a török miniszterelnök Antonescu révén megismételte. Tatarescu november 1-én tér haza. Távollétében a miniszterelnöki teendőket Inculeț miniszterelnök-helyettes látja el.

Román frontharcosok betelepítésével néprajzilag is megerősítik a határokat

A román frontharcosok földet kapnak a kisebbség lakta határvidéken

Bucuresti. Saját tud. A „Curentul” írja: Nagy nemzeti jelentőségű eseménynek van a megvalósulás útján, a kormánynak ama nemrég hozott határozata alapján, hogy az ország határvidékén, Ardealban, Basarabiában, Bucovinaiban és Dobrogeában földbirtokhoz juttatja azokat a román népi származású, volt frontharcosokat, akik különböző hadi-kitüntetések tulajdonosai és akik a háborús katonai erény szövetkezeti jellegű egyesületébe tömörültek.

A jelentés, amely az erre vonatkozó rendelet törvényhez van csatolva és amely rendelet törvényt rövidesen benyújtanak a királynak aláírás végett, kiegészíti az 1920 évi földreformot és az 1930 évi és későbbi telepítési törvényeket. A jelentés indokolása szerint egyrészt méltányos ellenszolgáltatást kívánnak nyújtani a harcossoknak, akik eddig még nem élvezték a birtokhoz juttató törvényes intézkedések előnyeit, másrészt ki akarják elégíteni a nemzeti érdekeket a határvidéken, ahol a kisebbségek összefüggő tömegekben laknak. Kormánykörökben ugyanis szükségesnek tartják a népi megváltoztatás román nemzeti elemek telepítésével, hogy ezáltal a határ néprajzilag is megerősíthessék.

Most már nagyon fáj a szíve a kislúnak, sírva fakad. Anya szól hozzá, apa ölébe veszi, oda veszi anyához, anya megcsókolja s mielőtt ő tiltakozhatnék, már siet vele apa le a lépcsőn, be a kocsiba. Apa egyre csitítja s ő el is hallgat. Mit tehetne mást?

Este van, mire hazaérnek. Otthon olyan minden, mint volt. A szipitohangú dada, a kis ágy, a kávé s a szokásos terve is mindennap megújul, melynek célja a lépcső. Hogy aztán mi lenne a lépcsőn?... A dada azzal ijeszti, hogy leesne és nagyon megutná magát.

Ó Istenem, a kislú érzi, hogy nem fájna úgy az az utas, mint az a fájo valóság, hogy anya ott maradt... Ott maradt azzal a kicsi ágyval, melyben az a kicsi mozgókezü, fényes szemű, idegen baba fekszik.

Csak multak a napok egymásután. A kislúnak mind kevesebbszer jutott észébe anya, a kis ágy meg a fényes szemű, mozgókezü baba. Akár-mikor egészen elfelejtette...

Am egyszer csak a sárgaarcú dada megint igen vidáman öltöztette. S egyre azt hajtogatta, hogy készüljön a kislú, örüljön a kislú, mert jön anya. Jön, jön! Anya hazajön, mondja a dada és apja is mondja és a szögáló is még az idegenek is. Mindenki csak ezt mondja neki. Később csakugyan brummog valami, zúg, dudál... A kislút pedig kiviszik a lépcsőhöz, amelyen most már csakugyan jön anya...

Ó, hogy ropúl a kislú anya ölébe! Mindent felejtvé, boldogan csimpaszkodik a nyakába, kacag és zokog egyszerre s anya is kacag és zokog. Így mennek be a szobába. És ott...

Igen, amit a kislú nagy örömeiben észre se vett eddig, velük jött a baba is. A baba. Az az idegen, fehérbe burkolt rózsaszínű baba. Az a fényes szemű, hadonászókezü íci-pici baba...

A kislú megdöbben. Csak áll, áll jó darabig, aztán úgy érzi, mégis köszöntenie kell a babát.

Kétszer is meghajlik felé, szögletesen, bájos ügyetlenséggel s úgy köszön: Pá... pá... pá... pá... baba!... Hat ez mind rendben volna. A babát leteszik az ágyra, anya pedig kislúval körüljárja a szobákat. Közben egyre beszél hozzá, csókolgatja, vele nevet, ok nélkül is. A kislút valami mégis elkedvetleníti. Mindig az jár észébe, hogy minek jött anyával az az idegen, mozgókezü, fényes szemű baba?...

Mind nyugtalanabb s nem ok nélkül. A baba sírni kezd s akkor anya odamegy, ölébe veszi és...

Jaj, mi történik itt?!... A kislú megrémül, rángatja a kicsi babát, párnájának szalagjait s ugya dobna le a anya öléből. Sir, kiabál, cibálja a dada szoknyáját, hogy vigye, jaj, vigye már tá-tá, messzire anya öléből azt a kicsit...

Dehát ki hallgat a kislúra? Csitítják, átviszik a másik szobába, ki az udvarra, a kertbe s teletömik a kezét játékkal. Lehet ezt megérteni? Azelőtt csak ő volt a fontos, ő volt a mindennél előbbrevaló, ő volt az úr a házbán... S most egyszerre minden megváltozott.

Nyugtalanában telt el a nap. Anya hol vele játszott, hol a kicsit vette ölébe. És mikor eljött az este, a kislút úgy, mint máskor, lefektették kis ágyába.

Elaludt. Azonban valami rosszat álmodott. Angyalok labdázta aranyalmával, felé dobták, de ő sohasem tudta elkapni. S egyszer csak odajött a fényes szemű baba, elkapta az almát és elfutott vele...

Felébredt. Félhomályos volt a szoba s anyát látta aludni nyugodtan, boldog arccal. Érezte, hogy meg kell őt csókolnia. Kiáltott neki. Anya! Anya megmozdult, de nem nyitotta ki a szemét. Végül a kislú sírni kezdett, mert régen rájött, hogy ez a leghatásosabb ébresztő.

Erre anya csakugyan felébredt, odajött hozzá, beszélt édesen, szépen s elvitte az ágyába. Ki tudná azt megérteni, hogy milyen jó anyával,

Gyermekek számára is

az Odol fogpép a legjobb fogpép, mert nem keményebb, mint a fog zománca.

Tehát nem okozhat kárt a zománccnak, azonkívül nemcsak tisztít, hanem fel is üdíti az egész testet.

Ha fogainak ápolása céljából Odol fogpépet használ, a leghelyesebben jár el, mert az Odol fogpép megőrzi fogainak épségét.

ODOL

FOGPÉP

anyája agyában lenni?... A fiú boldogan fúrta fejét anyja keblébe s forró, édes, álmos örömet érzett. Jó volt.

Nagyon jó volt... Azonban... a baba... az idegen baba... a fényes szemű baba...

A kislú szíve zengve vert, hogy ez észébe jutott. Hátha nincs is itt már?... Hátha elvitte valaki?... Hol van?... Hol is van a baba?...

Lassan felemelkedett anyja mellett. Felállt. Megbotlott hosszú hálóingecskéjében s majdnem visszatottyant a párnára. De erős volt a kislú, izmos és rugalmas. Felállt, kimagaslott s széjjel nézett a félhomályos szobában.

S lám... ott volt a baba... ott aludt a sezlonon... fényes szemecskéi bezárva s két rózsaszín kacsója a két rózsaszín füle mellett pihent.

Összeszorult a kislú szíve. Hát itt van, mégis csak itt van a baba, az a másik, akit anya ölébe vesz, ringat, táplál, szeret... Ugy szereti, mint a kislút... Van, van s nem lehet, hogy ne legyen, hiába akarja a kislú. Fáj, nagyon fáj ez a kislúnak. S egyszerre lecsuklott a térde, rábukott arccal édesanyjára és sírt, sírt, keservesen, nagyosan, boldogtalanul.

Anya?... Anya mit tehetett volna? Vele sírt ő is. Végül kellett valamit tennie, hogy kislút elcsitítsa.

Fölkelt hát. Előhozta a kisbabát, odatette a kislú mellé. Új ötlete támadt. Becézve mondta a kislúnak:

— Itt van szívécském ez a baba. A tied. Neked hoztam. Értsd meg violácskám, a te kis testvérdé ez, akivel játszani fogsz. Edesem, kislú, violácskám, szeresd a kis testvérdédet! Csókold meg a te kis testvérdédet...

A kislú csak nézett, csodálkozott s szomorú kis arca mind örömösebb lett. Végül összecsucoritotta kis száját s gyöngye csókot nyomott a rózsaszínű baba apró kezére.

Azután nyugodtan elaludt

Krisztus Király ünnepe

Lapunk tegnapi számában már közöltük a Katolikus Népszövetség felhívását a hívekhez és megírtuk azt is, hogy a Katolikus Népszövetség központja minden tagozatának figyelmét külön körlevélben hívta föl, hogy az idei Krisztus Király ünnepét különös fénytel ünnepeljék meg és amint az eddig beérkezett jelentések is bizonyítják, az ország minden részében nagy előkészületeket tesznek Krisztus Király méltó megünneplésére.

KRISZTUS KIRÁLY NAGYARANYU ES MELTŐ ÜNNEPELÉSE CLUJON

A cluji római katolikus egyházközség minden katolikus egyesülete összefogva az eddigiek-nél sokkal lényesebben és jelentősebben fogja megünnepelni az idei Krisztus Király ünnepét. Ezért a Katolikus Népszövetség cluji tagozata, a Katolikus Kör, a Kolping legényegylet és a többi összes katolikus egyesületek közös megbeszélésen választották meg a rendezőbizottságot, amely már előkészítette a nagyarányú ünnepségek várva-várt napjait. Az ünnepségek három részre oszthatók: I. Triduum, azaz háromnapos előkészítő ájtatosság szentbeszédekkel a főéri Szent Mihály templomban október 28., 29. és 30-án este fél 7 órakor. II. Október 31-én Krisztus Király ünnepén délelőtt 10 órakor ünnepélyes főpapi szentmise szentbeszédrel. Közreműködik a Szent Mihály templom énekkara. Vezényel Zsizsman Rezső kanagy. Közös szentáldozás a szentmisén. III. Október 31-én délután 4 órakor diszünneplés Krisztus Király tiszteletére a Katolikus főgimnázium dísztermében, majd este fél 7 órakor ünnepélyes Te Deum a plébániái templomban rövid befejező szentbeszédrel. E tulajdonképpeni 4 napos felemelő ünnepségek szónoka dr. Csipák Lajos kanagy, a mercurenci finevel régense, aki az ideiglenes katolikus nagygyűlésen a kommunizmusról tartott beszédével troneitikus hatást ért el. A triduum napjain reggel a szentmisek alatt és este 6 órától gyóntatások Cluj minden katolikus templomában. A diszünneplés megnyitóját szónokl. Márton Áron cluji kanagy-plébános, ünnepi szónoka pedig Rózsa József főgimnáziumi tanár. Közreműködnek szavalattal P. János Béla, a cluji Katolikus Kör elnöke saját költeményével, a cluji katolikus főgimnázium szavalókorusa Rác József tanár vezetésével, a kolozsmonostori Szent József dalárda Szántó Béla vezetésével, Gergely István, Kolping legényegyleti tag Mészáros József költeményekkel és még más magán-számok, hegedű- és ének-művészek egészítik ki az értékesnek ígérkező ünnepélyt. A befejező Te Deum alkalmával a szentbeszédet Bálint József, a Katolikus Népszövetség igazgatója mondja.

KRISZTUS KIRÁLY ÜNNEPE ORADEÁN

Városunkban ez évben Krisztus Király ünnepét a székesegyházi plébánián tartják meg. A város összes katolikus híveinek részvételével a Székesegyházban délelőtt 10 órakor ünnepélyes főpapi szentmise lesz, evangéliumkor szentbeszédrel. A szentmisét fényes segédlettel dr. Schriffert Béla apátkanagy, a szentbeszédet dr. Kaja László lelkész tartja. Krisztus Király ünnepe főleges hitvallomás Krisztus mellett, a katolikus hívek száz és százmilliói a hitelenség és istentelenség minden erőszaka és ármánykodása ellenére tüzes lelkesedéssel és állhatatos kitartással Krisztust vallják vezérüknek, lelki királyuknak, Krisztus szent tanítását és törvényeit követik és boldogan hódolnak meg előtte. Városunk katolikus hívei is tanúságot fognak tenni a dicső Krisztus Király mellett és ezért eleven hittel és buzgósággal vesznek részt mindnyájan a székesegyházi ünnepségen.

Ugyanekkor a szokásos feltételek mellett teljes bucsut is lehet nyerni a székesegyházban. Ugyanis XI. Pius pápa a születésnapjára az ő szándékára végzett sok ájtatossági cselekmény viszonozásaként felhatalmazta a plébánosokat, hogy teljes bucsuval járó pápai áldást adhassanak. Ezt az áldást adják október 31-én a székesegyházban az ünnepélyes szentmise után.

KRISZTUS KIRÁLY ÜNNEPE AZ ODORHEIUI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGBEN

A rom. kat. egyházközség hagyományos szokás szerint bensőséges módon ünnepeli Krisztus Király ünnepét. Az ünnepet előzőleg előkészítő szentbeszéd és ájtatosságok lesznek. Október 27-29. napjain szerdán, csütörtökön és pénteken este 8 és fél órakor konferenciákat tart férfiak részére Sándor Imre főesperes-plébános a következő témákról: 1. Krisztus Királyága eszmei tartalma. 2. A férfiak Krisztus Király szolgálataiban. 3. Krisztus Királyága és életünk. Ugyanezen napokon az esti 7 óras szentolvasó ájtatosság után a katolikus leányifjúság részére beszédeket tart Iványi Angéla szociális testvér. Asszonyok részére a ferencrendiek templomában a 6 óras szentolvasó

ájtatosság után lesznek beszédek szintén ugyanazon napokon. Tartják Miklós László, Gere Béla és lelkészek és P. Ambrus Kapisztrán Ofm. házfőnök. Október 30-án, szombaton délután 6 órától kezdve a következő sorrendben szentbeszéd: 6 órakor szentbeszéd. Az elemi iskolások és a leányközépiskolások, 7 órakor a fiú-középiskolások, a római katolikus főgimnázium, 8 órakor a Mária Kongregáció és általában a leányifjúság, 9 órakor Oltáregylet, Katolikus Női Misszió és általában asszonyok, 10 órakor a Ferencrendiek vezetése alatt álló egyesületek, 11 órakor Férfi Liga, Katolikus Legényegylet és általában a férfiak szentbeszéd. Egész idő alatt gyóntatás. Éjjelkor: esti ima, szentbeszéd. Krisztus Király ünnepén, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepi szentmise, közös szentáldozás. A szentbeszédet tartja Török Ferenc ny. esp. plébános.

Az első „Sagra Musicale del' Umbria“ Assisiben

Assisi, október hó.

Umbria misztikusan szent tájképü vidékének miliójében, Assisi Szent Ferenc bazilikájában, a római sixtusi kápolna énekkarának egy ragyogó számával fejeződött be az első Sagra Musicale del' Umbria.

Tizenhárom napon keresztül árasztotta vonzóerejét a templomi zenének ez a legnagyobb ünnepe a nagyszámú, választékos közönségre. Tizenhat ünnepi alkalmon vezették be a megindult hallgatókat a szent zene minden szakaszába s nemcsak a régibb mesterek, Palestrina, Casini, Buxtehude stb. műveit hozták hozzájuk közelebb, hanem egész sereg új művet és első előadással interpretáltak előttük ennek az emelkedett művészeti ágnak örökéletét. Különösen említésre méltó Cremesini elmélyedt, Bachtól befolyásolt „passziója“ és Pizetti Ildebrando átszemlélt műve: Misztériumjáték Ábrahámról és Izákról. A kitünő zenekar és a kórusok vezetői voltak: Visconti

di Modrone, a Sagra Musica megteremtője, Marinuzzi, mindenekelőtt pedig Peroni Lorenzo, a sixtusi kápolna kórusának szuggesztív erejű karnagya. Neki köszönhetjük a grandiózus befejező hangversenyt Assisiben, ami a művészekre és hallgatókra egyaránt felejthetetlen élmény volt. Ennek a hangversenynek külső reliefjét a legfőbb egyházi méltóságok jelenléte adta meg, a hallgatók közt volt a biboros küldöttek közt a máltai-rend nagymestere is és ezer meg ezer zarándok, akik Szent Ferenc-napjára gyűltek Assisiba. Assisi volt világhírű — mikor, kevéssel éjjel előtt felhangzott Perosi Transitu di San Francesco, a bazilika kapuit megnyitották; a fények behatoló ragyogása összelelkelt a sixtina fiainak ujjongó hangjaival s egyedüli és leírhatatlan szimfóniává olvadt össze.

A Sagra Musicale az első megrendítő erejű bemutatás után most már évenként megismétlik.

November 15.-én,
December 15.-én,
Január 15.-én és
Február 15.-én az

KOLLEKTUR **AURORA**

SORSJÉGYÁRUDA
UJ TANUBIZONYSÁGOT
TESZ SZERENCSEJÉRŐL

A játékosok új tömege lesz gazdag ember a sorsjegyáruda révén.

Térjen be még ma az Aurora Sorsjegyárudába és vásároljon sorsjegyet

A 15. sorsjáték I. osztályának huzása
NOVEMBER 15.-én

Helyi cím:

UNION S. A. Oradea,
Bulevardul Regele Ferdinand I.

Emésztési zavarok,

régi idült gyomorbajok, székrekedések, fejtájtás, étvágytalanság, savtúltengés, gyomorégés, görcsös állapotok, ideges gyomorbajnál

az Amerikában három zseniális tudós: Iwata, Schiwata és Nakamura által felfedezett „Gastro D.“ bel- és külföldi körökben nagy feltűnést keltett.

„Gastro D.“ kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

bános. Délután 5 órakor: Ünnepélyes litánia, az egyházközség hódolata Krisztus király előtt. Szentségi körmenet. Este fél 9 órakor a Katolikus Népszövetség helyi tagozatának ünnepélye. Az ünnepélyen szerepelnek az egyházközségi énekkar, a katolikus elemi iskolák énekkara, a Katolikus Legényegylet szavalókorusa. Ünnepi beszédet tart Józsa János főgimnáziumi tanár.

A magyarországi miniszterelnök a parlament megnyitása alkalmából nagy beszédet tartott a parlamentben

Középút a két szélsőség között. — Bizom a nemzetközi helyzet békés kialakulásában. — A magyar népkisebbségek helyzetrendezése a szomszéd államokkal való tárgyalásokban

Budapestről jelentik: A Nemzeti Egység Pártja kedden délután 6 órakor érkekezletet tartott, amelyen Darányi miniszterelnök elmondotta nagy érdeklődéssel várt beszédét. Beszéde elején visszapillantást vetett az elmúlt év kormányzati eredményeire és hangoztatta, hogy a kormány tervszerűen és biztosan halad előre a jövőben is programja megvalósításában. A szélsőséges mozgalmak kérdésével foglalkozva hangoztatta, hogy a kormány nem hajlandó eltérni semmi olyan politikai agitációtól, melynek céljai vagy módszerei törvénytelenek. De nem hajlandó arra sem, hogy csak az egyik szélsőség irányában érvényesítse az államhatalom szerveit. A kormány nem hajlandó túrni egyik oldalról sem a törvényellenes szélsőségek érvényesülését, de ugyanakkor teljes határozottsággal kijelenti, hogy

szó sem lehet a kormányzati irány balfelé való eltolódásáról a szélsőségek elleni küzdelem címén.

Beszéde további részében a miniszterelnök nyilatkozott a király-kérdésről. Kijelentette, hogy e tekintetben a kormány álláspontja változatlanul az, hogy annak időszerűségét nem látja. Amíg a külpolitikai helyzet teljesen nem tisztázódik, ennek a kérdésnek az előtérbe hozatala csak szükségtelen izgalom a magyar közéletben.

A továbbiakban hangoztatta, hogy bár a nemzetközi helyzet telve van nyugtalanító tényekkel és problémákkal, megvan minden remény arra, hogy a józanság és a mások érdekeivel számoló belátás is érvényesülni fog. Erre a reménykedésre jogot ad az a körülmény, hogy a világhatalmaknál határozott törekvés észlelhető a viszályok békés megoldására. Utalt azokra a nyilatkozatokra, amelyek Mussolini berlini látogatása során a két államterfi részéről hangoztak el, majd hangoztatta, hogy a mai válságos időben Magyarország külpolitikája megmaradt és megmarad azon a vonalon, amelyen eddig is haladt. A római jegyzőkönyvek továbbra is alapját képezik ennek a külpolitikának. A magyar kormány törekvése változatlanul odairányul, hogy összes eddigi barátságát ápolja s ott és akkor, ahol és amikor arra módja nyílik, a maga részéről is hozzájáruljon a nemzetközi problémák békés megoldásához és békés eszközökkel segítse elő egy, a mainál kiegyensúlyozottabb és szilárdabb alapokra helyezett nemzetközi együttműködés kialakulását.

MITŐL FÜGG A SZOMSZÉD ÁLLAMOKKAL VALÓ TÁRGYALÁSOK SIKERE?

A miniszterelnök ezután megemlékezett azokról a tárgyalásokról, amelyeket a közelmúltban a magyar kormány képviselői egyes szomszédállamokkal folytattak. Kijelentette, hogy ezek a tárgyalások a sinai és genfi megbeszélések után még korántsem jutottak nyugvópontra és egyelőre nem is lehet még előrelátni, mennyi időt fognak igénybevenni. Aztal, hogy e téren csak hosszas és türelmes tárgyalásokkal lehet majd eredményt elérni, a kormány kezdettől fogva tisztában van. A kérdés részleteivel ezért nem is foglalkozik. Csak azt tartja szükségesnek leszögezni, hogy kázenfekvő okoknál fogva a szomszédállamokkal való normális viszony kialakulása mindaddig nem lesz lehetséges, míg a szomszédállamokban élő magyarság sorsában javulás nem áll be.

— A tárgyalások sikere — mondotta —

attól függ, hogy a kérdéses államok a kisebbségek felé el tudják-e szálni magukat olyan magatartásra, melyet mi egy megértőbb korszak kinduló pontjának az érdekelt kisebbségek pedig egy jobb jövő zálogának tekinthetnek.

BELÜGYI KÉRDÉSEK

A miniszterelnök ezután azokat a belpolitikai, társadalmi, pénzügyi és gazdaság-politikai terveket ismertette, amelyeket a kormány a közeljövőben megvalósítani óhajt. Hangoztatta, hogy a kormány költségvetési politikájában továbbra is az észszerű takarékoságot óhajta érvényesíteni.

Itt írjuk meg, hogy a kormányzó vitéz Bobory György belügyi államtitkárt, akít a

Eckhardt Tibor ellenzéki vezérpolitikus előadásai Angliában

Budapestről jelentik: Eckhardt Tibor angol meghívásra novemberben három előadást akart tartani Londonban és Oxfordban. A Magyarországi értesülése szerint a független kisgazda-

párt vezére ezt az előadás-sorozatot egyelőre elhalasztotta, mert a szomszédállamokkal folytatott tárgyalások tartama alatt nem kíván külföldön külpolitikai kérdésekről nyilatkozni.

A semlegességi bizottság a szovjet képviselője kivételével megegyezett

Jelképes visszavonulás nélkül megkezdik a spanyol polgárháború önkéntesei számbavételét. — Összeállítják a Spanyolországba küldendő két bizottságot

Londonból jelentik: A semlegességi bizottság elnöki albizottságának ülésén, mely öt óra hosszat tartott, a szovjet megbízott kivételével valamennyi megbízott lényegileg megegyezett a pénteki ülés után a kormányok elé terjesztett határozati javaslat újabb feltételeiben. A szovjet képviselője fenntartásokkal élt, amelyek szerint a hadviselő jogok megadását Szovjet-Oroszország csak valamennyi idegen önkéntes elszállítása után hajlandó fontolóra venni.

A francia nagykövet felhívta az albizottság figyelmét arra a tényre, hogy a szárazföldi ellenőrzést csak az önkéntesek elszállítására kitűzendő határidő megállapítása után lehet újból helyreállítani. Ez az ellenvetés azon a megfontoláson alapul, hogy ha a szárazföldi ellenőrzést a fentemlített feltétel beállta előtt állítanák vissza, akkor az önkéntesek elszállítását ismét tovább lehetne halogatni.

A módosított javaslatot újból az illetékes kormányok elé terjesztik. A bizottság péntek délelőtt fél 11 órakor újból ülést tart. Remélik, hogy a bizottság ülése jóváhagyja a javaslat végleges formáját. A bizottság elnökét és titkárát felkérték, hogy szövegezzék meg haladéktalanul a Spanyolországba küldendő két bizottságnak adandó működési utasítást és állítsák össze a bizottság tagjainak névjegyzékét. Az önkéntesek jelképes visszavonására vonatkozó javaslatot az ülés elejtette.

Maisky szovjet nagykövet a bizottság ülésén bejelentette, hogy a szovjet-kormány három fenntartással elfogadja az október 22-iki

határozati javaslatot. Feltételei a következők: 1. Minden jelképes visszavonásnak arányosnak kell lennie. 2. A hadviselő jogok kérdését addig nem bolygatják, amíg a szovjet-kormány nem győződött meg arról, hogy a külföldi harcosok zöme elhagyta Spanyolországot és a nemzetiek nem kapnak többé erősítést. 3. A szovjet-kormány mindig egymástól különösen függőnek tekinti a szárazföldi és tengeri ellenőrzést.

Az utóbbi pont alapján a szovjet nagykövet javasolta is a francia és portugál határon az ellenőrzés helyreállítását és megerősítését, a tengeri ellenőrzés megerősítésére elfogadott intézkedések életbe léptetését.

FRANCIA HADIHAJÓK A BALEARI-SZIGETEK KÖRNYÉKÉN ÉS ALGIR IRÁNYÁBAN

Párizsból jelentik: A francia kormány erőlyes intézkedéseket tesz a földközi-tengeri hajózás biztonsága érdekében. A tengerészeti minisztérium hadihajót vezényelt a Baleari szigetek környékére, ahol ismeretlen repülőgépek legutóbb két hajót bombáztak. A „Paris Soir” szerint a Marseilleből Oran és Marokkó felé induló francia kereskedelmi hajókat a jövőben, legalább is utjuk egy részén, hadihajó fogja kísélni. A marseille—algiri vonalon a francia hatóságok szintén megfelelő biztonsági intézkedéseket tesznek.

Francia diplomáciai körök hangoztatják, hogy a foganatosított rendszabályok teljes mértékben összhangban vannak a n voni egyezmény feltételeivel.

képviselőház alelnökévé választottak, felmentette állásától és helyébe Tahy László, eddigi alelnököt nevezte ki.

Telepes
rádiólampái
fűtéséhez

DURA-Optima fűtőelemeket
(Szár-cumulátort) használjon.

Nem kell tölteni, sem kezelni!
Minden szaküzletben kapható!
Technikai felvilágosítást nyújt:
DURA S. A. Timişoara

Meghódíthatja-e Japán Kinát?

Irta: Mécs Alajos

A japáni és kínai öldöklésben bárki könnyen állást foglalhat és jövendőlké, csak az nem, aki a távolkeleti viszonyokat valamelyest ismeri. A nagy angol napilapok már heteken át közlik a közönség köréből beérkező leveleket, amelyek mind a kínai háborút akarják megvilágítani.

Kereskedők, katonák, tengerészek és volt diplomaták törnek pálcát Japán felett, ezek vannak többségben, vagy kelnek védelmére — igen kevesen. Annyi bizonyos, kevés ember akad Európában és Amerikában, aki akár érzelmi, akár politikai alapon Japán győzelmét kívánja.

Senkitől se várható, hogy a japánokat sajnálja azért, mert Sanghajt félig rommálítotték, vagy mert északon és délen eddig több mint kétszáz ezer kínait távolítottak el az élők sorából. Ugyanígy nem hihető, hogy az a hosszú nyíllevél, amely a Times október 6-i számában jelent meg, különösebben meggyőzné az angol-szász világot a kínaiak bűnösségéről. (Togukawa herceggel az élén Japán legnagyobb tekintélyei írták alá ezt a levelet.)

Az erkölcsi igazság és az emberi részvét kétségtelenül a kínaiak oldalán áll. A japánok nyomultak be Kínába és nem megfordítva. Az a tény, hogy a kínai tömeg egy-két japán airtvalót megölt, nagyon sajnálatos esemény, de nem ok arra, hogy ráadásul még kétszáz ezer kínai és ötvenezer japáni verezzen el.

A japánok azért buktak oly nagyot a művelt emberiség szemében, mert — hibáztak. Hibáztak, még pedig olyan területen, ahol egyébként utólrétegetlen mesterek. Pszichológiai baklövést követtek el azzal, hogy érzelmi alapon akarták igazolni anyagias eljárásukat.

A japáni tömegemeren kívül nem hiszem, hogy akad valaki, aki elhinné a kínaiak bűnösségét. Azt is nehéz megmagyarázni a világnak, hogy ami Peking és Sangháj körül történik, az üzleti vonatkozástól mentes erkölcsi elégtételszerzés. Az igazság körülbelül az, hogy nagyon bajos eldönteni, mennyiben bűnösök a japánok és mennyiben a kínaiak a mostani vérengzés kiltörése miatt. Egészen pontosan talán úgy lehetne megfogalmazni a dolog vejejét, hogy a világ részvéte Kína oldalán áll. Japán mellett pedig a történelem kéréhetetlen erői dolgoznak. Az utóbbi pedig minden érzelmenél erősebb.

Kína egyetlen menekvése: a japáni betörés

Kína most bűnhődik azért, mert másfél századon át tűrte az emberi önzés, kicsinyesség és szűk látókör felülkerekedését belső életében. Háromszáz ezer mandarin szaladgált Konfucse ruhájában, de Konfucse erkölcsi világnézete nélkül. Előbb kétszázötven, majd háromszáz, most pedig már közel ötszázmillió ember él állandó bizonytalanságban Kínában, mert az állam és a közrend teljesen felbomlott.

Ezt az agyaglábbon álló világrészlet előbb az európai hatalmak kezdték ki és csak akkor jelentkezett Japán, amikor a Központi Birodalom évezredek pillérei teljesen megrokkantak.

A kínai állam közel negyven esztendeje várja halálos végét. Bármelyik hatalom is törjön azonban Kínára és foglalja el egész területét. — Kínát csak névleg tudná eltüntetni a térképről, a valóságban soha! A legéletképebb emberi fajának ötszázmillió tagja él együtt olyan területen, amelynek klímájához,

életviszonyaihoz ötezer év óta hozzáedződött.

Ráadásul kultúrájának átható ereje, agybeli képességük játszi fölénye. — semmi bizáttót nem mutat a betolakodónak. Mégis, az a csodálatos ország összeomlott s úgy látszik, a maga erejéből évszázadokig sem tud talpraállni. Hogy a kínai nép önmagára találjon és erőre kaphjon, ahhoz húszéves belső békére és rendre lenne szüksége. Ezt a nyugalmat rövid úton csak külső fegyveres erővel lehetne megteremtteni. Erre a feladatra pedig egyetlen nagyhatalom sem vállalkozhatik — csak Japán. Nipponnak, úgy látszik, az a történeti szerepe, hogy azt a sok szépet, jót és nemeset, amit Kínától másfélszáz évvel át ingyen élvezett, jelenlegi — átmeneti — fölényes helyzetében a rendszerentés formájában fizesse vissza.

Nagyon jól tudom, hogy a japáni gyárpárt és a hadvezetőséget nem ilyen magas ottikai szempontok vezérelték, amikor Kína leigázását kitervezték. Az egészséges önzés és a világpolitikai helyzet kényszerítette őket, hogy Kína felé terjeszkedjenek.

Kína megtámadására már évek óta készültek a japánok. — akárcsak a múlt században az európai nagyhatalmak. Hogy mi indította el a nagy drámát, az teljesen mellékes. Olyan mindegy, hogy fegyverdördülés vagy gongütes

A japáni álmom: gyarmatbirodalmat építeni Kínából

— Kérem, — folytatta komor hangon. — Japán lakossága ötven év alatt megduplázódott. Már alig férnek el a szigeten. Gyarmatosító politikával nem lehet rajtuk segíteni, mert a japáni képtelen más égöv alatt megélni. Egyetlen kiút mutatkozik: az iparosítás. Ez megtörtént. Az ipar azonban piac nélkül nem ér semmit. Itt volt Kína, amely 500 millió tömegevel fel tudná venni a japáni ipar egész termelését. — ha történetesen rend volna az országban. De nincs. Polgárháború dúl itt már több mint húsz éve. Japánnak az a titkos terv, hogy a császárságot visszaállítsa Kínában. Elűzi a kiskirályokat és beszervezi az országot, hogy gazdag legyen és vásárolni tudjon. Szóval arról álmodik, hogy itt alapítja meg a maga Indiáját.

— Es legyőzheti Japán Kinát?

— Átmenetileg minden bizonnyal — felelte meggyőződéssel informátorom. — s ez nem is lenne rossz. Aki igazán szereti a kínai népet és aggódik, nem a jövőjéért, hanem a jelenéért, jobbat nem is kívánhat. Ha a japánok teljes egészben megszállnak bennünket, akkor helyreáll a rend, megszűnik a ököljog és az idegölő bizonytalanság. Mindössze az lesz a változás, hogy a katonaság és a rendőrség japáni lesz. De a föld és a kereskedelem a mi kezünkben marad. — akárcsak Mandzsúriában. Utak, vasutak, hidak épülnek majd, de azok mind ittmaradnak. A kínait nem kell teleni. Erősebb a fizikuma, jobb az agya, mint a japáninak. Úgyesebb iparos, életmesőbb kereskedő, olcsóbb munkás, mint a szigettlakók. Eleinte a japán ipar nagyon fellendülne, de később az összes japáni gyár az olcsó munkabér és a nyersanyag közelsége miatt Kínába költözne át. Ötven év se telne el: új Kína állna az ámuló világ előtt.

— Es akkor mi lesz?

— Békésen kiegyezünk Japánnal, — ha

jelezte-e a döntő felvonás kezdetét. Amikor legutoljára Pekingben jártam, a közelgő háború varjai már a város felett repdestek.

Az utcákon, a vasúton, országúton, szóval minden nyilvános helyen kínai ruhába bujtott japánok hemzsegttek. Furcsa járásukról ötven méterről is felismerhető a kínai kereskedőnek öltözött samuráj katonatiszt.

Egy este egy nagyon okos és művelt kínai úrral ültem a szálloda halljában, amikor egy ilyen ál-kínai belépett.

— Ez is japáni! — mondtam halkan.

— Az! — bölintott kínai ismerősöm, majd hozzátette: Olyanok ezek, mint a ravasz diákok. Néha még a tanár is meglepődik értelmükön, tudásukon. De jobbára gyerekesek, akiknek fondorlatain könnyű átlátni. Például ez a jöember is azt hiszi, hogy félrevezeti a világot. Pedig még ön is észrevette, hogy báránybőrbe bujt farkast játszik. Mennyivel inkább felfedezi ezt a kínai. Figyelje csak meg, milyen furesán ül a széken s milyen ügyetlenül mozog a mi posztócipónkban.

— Mit akarnak ezek itt? — kíváncsiskodtam tovább.

— Hódítani.

— Es ezt ön ily nyugodtan mondja! — kiáltottam fel meglepetve.

— Ez kikerülhetetlen törvényszerűség. Ahol legforróbb a levegő, ott tör be a hideg szél. Minél előbb, annál jobb.

Ezt az álláspontot sehogysen tudtam megérteni. Mégis az angoloknak lenne igazuk — gondoltam magamban —, akik azt állítják, hogy a kínaiaknak nincs nemzeti öntudatuk? De öreg barátom tovább magyarázott és bavalom, a japáni támadás történelmi szükségességét senki úgy nem igazolta előttem, mint éppen egy kínai ember.

ugyan ezalatt az idő alatt be nem olvad Kínába. Eppen ezért kár minden vérontásért. A japán-kínai viszály kínai szempontból csak pártpolitikai kérdés. A köztársaságiak küzdelme a közelgő modern császárság intézménye ellen.

Közbevettem és megakasztottam okoskodásában:

— Egyszóval Kína mindenképpen elve-szett. Vagy leigázzák a japánok, vagy tovább dül a belső háború!

— Ellenkezőleg. Ha a japánok leverik a nankingi kormányt, akkor Kína feléled a császárság és a belső béke jegyében. Abban az esetben, ha a támadók kudarcot vallanak, akkor Kínát a japánok elleni gyűlölet egyesíti majd és ébreszti öntudatra. Ezért nézem nyugodtan ezt a nyüzsgő előhadat. Kína nagyon beteg — és csak a japáni mérge gyógyíthatja meg. Akár külsőleg alkalmazzuk, akár belsőleg...

A jóslat bekövetkezett, a mérge megkezdte munkáját. Kína testét halálos láz győtri. Naponta ezrével pusztulnak vörös és fehér vérszéljei. Nem tesz semmit, kibírja hatalmas fizikuma. A beteg egyik csuklóján azonban Anglia számlálja az érverést, a másikon Amerika. Van még egy kíváncsiskodó szomszéd a háttérben: Oroszországot!...

— Kínai barátom csak a beteg és az orvososság szerepéről beszélt. A nyájas részvétlatozókat kihagyta számításából.

**Mindenszentre
gyertyák gyári
árban 1 kgr. 44 lei**

Aszódinál sas-palota.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hóni: Egész évre 600, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Munkanapló: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Feloldószerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Csuji szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Csuji, Piata Unirii 13.

Kéziratok nem örvölnek meg és nem adunk vissza.
Csekk válaszbeli megválaszolásra válasszunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Déli szél, derült idő, a hőmérséklet változatlan.

AZ ESZTERGOMI ÉRSEKSÉG ÚJ HELY-TARTÓJA. Esztergomból jelentik: *Seredi* bíboros hercegprímás *Drahoš* János dr. apostoli protonotárius kanonokot az elhunyt *Machovich* Gyula dr. helyébe általános érseki helytartóvá nevezte ki, az egész főegyházmegye területére, Budapestet is beleértve.

Elutaztak Sinaiból a külföldi vendégek. Bucuresti. Saját tud. A fejedelmi vendégek, akik résztvettek a sinaiai ünnepségeken, tegnap este nyolc órakor királyi vonattal a Banatba utaztak, hogy ott nagyarányú vadászaton vegyenek részt. E vadászat résztvevői: Károly király, Pál jugoszláv régensherceg, Hohenzollern Frigyes herceg, Károly belga herceg és Mihály nagyvajda, akiknél kívül még Iliasevici hadügyminiszter és nagybíboros udvari kíséret utazott el a Banatba. A jugoszláv és a belga misszió többi tagjai este 10 órakor utaztak el különvonattal Timisoara felé. Gusztáv svéd herceg a svéd misszió tagjaival együtt néhány napig az országban marad még a megtekintés az ország főbb nevezetességeit. Ennek a tervnek megfelelően a svéd herceg tegnap Braşovba érkezett, több gyártelepet meglátogatott, majd a Hermann halastavakat tekintette meg, s aztán továbbutazott St. George felé. A lengyel küldöttség kedden elutazott az országból.

KIRABOLTAK MURÁTI LILIT. Budapestről jelentik: *Muráti* Lili, az ismert színésznő lakásán kedden délután betörők jártak és hitezer pengő értékű holmit vittek el.

Jubiláló banati község. Timisoara. Saját tud. Az aradmegyei Panatunoun vasárnap ülték meg a jelenlegi község százötvenéves fennállását. Annakidején a kincstár százötven lakóházat épített német telepek részére, akik Ausztriából, Németországból és Lotharingia egyes vidékeiről vándoroltak be. A jubileum alkalmával kiadott németnyelvű füzet felhívja, hogy a község helyén már 1333-ban plébánia állt. Ez aztán a török hódoltság idején elenyészett. A mai község templomát a földesur, Gyulai Ignác gróf horvátban 1819-ben kezdte építtetni. Az egyik régi plébános végrendeletileg egész vagyonát hagyta a templom céljaira, de a lakosság is meghozta a maga áldozatait. Harminchárom év óta Kumergruber Sándor, a község tevékeny plébános, aki új harangokat szerzett be, a templomot és a plébánialakot renováltatta és megalapította az ugynevezett kegyuri alapot, amelyből az ilyen természetű kiadásokat fedezni képe. A jubileumi ünnepséget is a plébános rendezte a hitközséggel egyetemben. A temetőben az ősek emlékére gyászünnepek voltak, amelyen Wolf János, a Miaszonyunkról nevezett iskolánövérk timisoarai anyaházának spirituálisja — a község szülőlte — mondott beszédet. A jubileum napján Sorbán Kornél dr. apátkanonok mondott szentmisét, az ünnepi szentbeszédet Manoevire Péter filozófiai plébános tartotta. A hitközség díszgyűlést rendezett. Pacha Agoston dr. megyéspüspök a jubileum alkalmával Kumergruber Sándor plébánost Panatunoun való harminchároméves működése elismeréséül tiszteletbeli esperesé nevezte ki.

Megjelent az Unirea. Az Unirea egyhónapos betiltásáról annakidején értesítettük olvasóinkat. A kormány az egyhónapos betiltást husz nappal rövidítette meg és így az említett hetilap október 23-án ismét megjelent. A betiltás megszüntetését bejelentő vezércikk rezignánsan állapítja meg a román sajtó részvétlenségét. Megemlíti még azt a tényt is, hogy az újságot félszázad alatt sohasem tiltották be. Ez volt az első szünetelése.

Kávóházakban, vendéglőkben kéri mindenütt
"MAGYAR LAPOK"-at

Huszonöt milliót adományozott a Banca Naționala az erődítési munkálatokra. Bucuresti. Saját tud. A miniszterelnök felhívására a Banca Naționala 25 millió lejt irt alá a nyugati határ megerősítésének céljaira.

ÚJ KULTURÁLIS EGYEZMÉNY AUSZTRIA ÉS LENGYELORSZÁG KÖZÖTT. Varsóból jelentik: *Beck* lengyel külügyminiszter és *Schmidt* dr. osztrák külügyi államtitkár kedden aláírták a második osztrák-lengyel kulturális egyezményt. *Schmidt* dr. szerdán *Moscicki* elnököt látogatta meg.

A letartóztatott szövetségi inspektorok szabadlábra helyezését rendelte el a vádtanács. Timisoara. Saját tud. Jelentették, hogy a vizsgálóbíró a Banca Federala Timiş-Torontal szövetségi bank ismert sikkasztási ügyében letartóztatott *Steiner* Rezsőt, a Filt-cipőgyár igazgatóját, valamint *Saheladie*, *Carp* és *Ticnescu* központi szövetségi inspektorokat. A törvényszék vádtanácsa hétfőn este foglalkozott a letartóztatások ügyével és esti nyolc órakor hozta meg a döntését, amely szerint a négy letartóztatást nem tartja szükségesnek. A vádtanács tehát a letartóztatottakat szabadlábra helyezését rendelte el. Ez azonban egyelőre nem történt meg, mivel az ügy valószínűleg még a táblai vádtanács elé kerül.

ÚJ TÁVOLSÁGI VILÁGREKORDOT ALÍTOTT FEL EGY FRANCIA REPÜLŐGÉP. Párizsból jelentik: A „Párizs sorhajóhadnagy” nevű vizirepülőgép a Dél Atlanti-óceánt átröpülve, Maceioban (Dél-Amerika) leszállt. A repülőgép 5780 kilométer utat tett meg és megdöntötte az amerikai *Avril* és *Wilkinson* 5280 15 kilométeres távolsági világrekordját.

* Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel felkeléskor egy pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvizet, mert hatása gyors, biztos és kellemes. Kérdezze meg orvosát.

MAMMUTHULLAT TALALTAK EGY KELETSZIBÉRIAI SZIGETEN. Londonból jelentik: A kelet-szibériai tengerben levő *Wrangel*-sziget nyugati partvidékén, az ugynevezett *Kétes-öbölben* öt méter hetven centiméter magas, megfagyott mammuttetemet találtak. A lelet tudományos értéke beláthatatlan fontossága, mert a tetem majdnem teljesen ép állapotban van. Bőrének egy méter harmincnyolc centiméter hosszú szőr fedti, a hus a hát táján vöröses, az oldalakon fehér. Több európai egyetem tudományos expedíciót küldött a helyszínre a páratlan érdekességű lelet tanulmányozására, amelynek korát 80.000 évre becsülik.

„KIS EBSÉGI” KÉRDÉS A ROMÁN-BULGAR HATÁRON. Bucuresti. Saját tud. *A bulgar-román határ mentén újabb incidens történt. Turcusi község határában Chirilac Stoian román pásztor békésen őrizte nyáját, de kutyája időnként átszaladt bulgar területre és ott összeverekedett a bulgar határrendőrök kutyájával. Erre egy bulgar határrendőrtiszt — a jelentés szerint — mintegy százötven méternyire román területre hatolt, összeverte a pászort, a kutyáját lelőtte és aztán visszatért bulgar területre.*

Öngyilkos rendőr. Timisoara. Saját tud. A lipovai rendőrség legénységi szobájában *Gherban Pál* huszonhatéves rendőr szolgálati revolverével mellbelőtte magát és meghalt. *Gherban* csak három héttel ezelőtt helyezték át *Comlosul-marerol* Lipovára. Közvetlenül az öngyilkosság előtt egyik társa még beszélt vele, illetve felkeltette, hogy menjen az őrhelyére. Alig távozott a rendőr a szobából, máris eldőrdült a halálos lövés.

Ciuomegyei apró hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. *Böjthe Lajosné* sandominici 68 éves asz szonyt hozzátartozói egyik reggel a gazdasági felszer padlására felakasztva találták. A nyomozás megállapította, hogy gyógyíthatatlan gyomorbaj kényszerítette, mely beszámíthatatlanságig fokozódó fájdalmakat okozott. Egy ilyen pillanatban követte el végzetes tettet. — *Kovács Zoltán* suseni mészárosmester ellen zártörés címén érkezett feljelentés az ügyészségre. Az előjáróság azt a jelentést kapta a husvizsgálótól, hogy fertőzőre alkalmas, illetve gyanús hús van *Kovács mészárszéke*ben. Nyomban lepecsételték további intézkedésig a hússzéket, amelyet azonban *Kovács* feltört és az ott található husmennyiséget elszállította. Az ügyben az ügyészségre olyan híradás is érkezett, hogy a mészárosmester meghurcolására bosszúból törték fel a mészárszéket.

Feljegyzések

A távoli kelet véres eseményeiről többnyire csak azt szoktuk olvasni, hogy a japánok kegyetlenül és könyörtelenül támadnak, a kínaiak pedig hősiiesen és szívósan védekeznek. Mellékesen pedig azt is halljuk, hogy az angolokat és amerikaiakat a háboru nyomán nagy veszteségek érik, gyáraik, vasutaik, kihelyezett tőkéik pusztulnak el s azért már nem sokáig nézhetik tétlenül a japánok garázdálkodásait. A valóságról azonban, mely éppen olyan könyörtelen, mint a japánok elötörése, nem sokat hallunk.

A legilletékesebb helyekről kapunk most ezekről felvilágosítást: *Parkhill* volt angol hadügyminiszternek és *Lyons* ausztráliai miniszterelnöknek szájából.

Parkhill tarthatatlan visszasságnak nevezte azt, hogy Újzeelandban négyzetkilométerenként csak 5, Ausztráliában pedig mindössze 0,9 a népsűrűség, míg Angliában eléri átlagosan a 190 lelket. Végzetes veszedelem — ugymond — ez azért, mert ezek az „üres” országok Japánnak küszöbén fekszenek, hol minden négyzetkilométeren átlag — 248 ember lakik. Ez a sokaság pedig már ma is csak úgy tud megélni, ha a külföldre dolgozó japáni ipar eltartja.

Lyons részletesebb adatokkal riasztgatta legutóbb rádióbeszédében az ausztráliaiakat: Ausztráliának ma 6,6 millió lakosa van. A természetes szaporodás 1911 óta állandóan csökken. 1931 és 1934 között 20.000 emberrel több hagyta el az ötödik földrészt, mint amennyi oda bevándorolt. Természetesen csak fehér emberekről van szó, mert színeseket sem azelőtt, sem most nem engednek letelepedni. A legutóbbi népszámlálás 1933-ban 518.000 gyermektelen házasságot állapított meg. 342.000 családnak csupán egy gyermeke volt és csak 248.000 családban volt két gyermek, vagy annál több.

Mindenki tudja, hogy Anglia példátlan fegyverkezésbe kezdett: naponta olvassuk ezeket a híreket a magyar sajtó bizonyos részében is, mely boldogan közli azokat. Ennek a lázas fegyverkezésnek van azonban komoly bökkenője: óriási mértékben foglalkoztatja az angol anyaország lakosságát, aminek következtében még kevesebben hajlandók kivándorolni, mint eddig. De nemcsak, hogy nem vándorolnak ki az angolok, hanem az otthoni jó keresetnek a reménye egyre inkább visszahozza azokat is, akik régebben kimentek. A tulnépes Anglia fiai ma már csak akkor hajlandók kimenni a gyér lakosságú dominionokba, ha ehhez akkora támogatást kapnak, hogy lényeges szociális emelkedéssel kezdhessenek az új földön biztos és kényelmes életet...

A kérdés most már csak az: lehet-e fegyverekkel tartani ezt a — tarthatatlan helyzetet?

A fehér faj uralma forog kockán, — kiáltják egyre gyakrabban. Ez kétségtelenül igaz. A veszedelmet azonban nem a japánok adáz támadása okozza, ami csak következmény, hanem az anyagelvűség szelleme, amely elhatalmasodott a fehér emberen mindenféle következtetéssel egyetemben: ez az igazi ok és a veszedelmek tulajdonképpeni forrása.

A fehér fajt itthon Európával kell megmenteni: szellemiséggel, nemzeti újjászületéssel, a nemzetek közötti nagy szociális kérdésnek megoldásával. A japánok önfeláldozásával, csodálatos népiszaporulatával és eszményi lelkesedésével szemben különben erőtlenebb lesznek a legerősebb fegyverek is.

(Skin.)

Zürichi zárlat, Párizs 14.44 fél, London 21.48, Newyork 433.75, Brüsszel 73.20, Milánó 22.83, Amszterdam 239.87, Berlin 174.25, Bécs — schilling 80.25, Prága 15.19, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

* Az erős dohányzás sárga, barna vagy fekete lerakódást okoz a fogakon. A dohányzók számára tehát feltétlenül szükséges, hogy rendszeresen naponként többször ápoljuk fogunkat ODOL fogpéppel, ha meg akarjuk akadályozni a fogak színesedését. Az ODOL fogpép biztos sikerrel tisztítja a fogakat, anélkül, hogy megtámadná a fog zománcát; az ODOL fogpép nagymértékű kolloid alkatrészeivel fogva a legnagyobb erejű; eltávolít minden tisztatlanságot, kellenetlen szagot és minden festőanyagot, ami dohányzás, étel vagy ital következtében a fogakra tapad és színesedésüket okozza. Az ODOL fogpép fehérré teszi a fogakat és tisztává a leheletet.

Mindenszentre olcsó gyertyát a
„CUBA“ cégnél
 vásároljon, 1/4 kgr. 12 lei.
Oradea, Str. Avram Iancu 10. Tel. 6-40.

Halálozás. Dávid Árpád ny. városi pénztárnok, 45 éves korában Mercurea-Ciucon, hosszúságos szenvedés után elhalt. Dávid oszlopmagas, pompás fizikumú férfi volt és büszkesége az egykor Bécsben allomásozó híres 82-es székely gyalogezred önkéntesszázadának. Katonai leszerelés után abbahagyta egyetemi tanulmányait és városi szolgálatba lépett, ahol igen nagybecsülték szorgalmáért, becsületességéért úgy, hogy amikor Balint Károly pénztárnok nyugalmabavonult, Dávid Árpád került nemcsak a város pénztárának élére, hanem az egész városi jövedelmi és gazdasági szolgálatot ő vezette. Annyira nélkülözhetetlen tisztviselője lett a városnak, hogy bár nagy rostálás indult meg a magyar tisztviselők között: ő mindaddig megmaradt, míg egészsége megengedte. Pár évvel ezelőtt szívbántalmak léptek fel a hatalmas fizikumában és alapota annyira súlyosra fordult, hogy nyugalombavonulását kérte, ami meg is történt. Az utóbbi időben szívbántalmak már annyira kinőttek a közben legyengült szervezetet, hogy megbirkózni nem tudott velük és végül is súlyos szenvedéseitől megváltotta a halál. Felesége Ilyés Karolina, özvegy édesanyja, sok testvére és nagy-számu rokonsága gyászolják. Temetése 27-én délután ment végbe osztatlan részvétellel.

* Puder és festék csak elhítenni akarja. — de Mack's Kaiser Borax megvalósítja. Öntsön mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot, hogy eltávolítsa az ártalmas árványi anyagokat, a bőrre káros hatású meszet, hogy archőre üde és friss legyen. Őrizze meg bőre szépségét, fiatalságát! Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Halálraégett az erdőben egy 67 éves munkás. Oradea. Saját tud. A petrosai csendőrség szerdán jelentette az ügyészségnek, hogy a napokban a petrosai erdőben halálosvégű szerencsétlenség történt. Judea Péter 67 éves munkás az erdőben akarta tölteni az éjszakát, ezért tüzet rakott és lefeküdt a tűz mellé. Azonban alig aludt el, a tűz belekapott ruhájába és egész ruházata pillanatok alatt lángrollobbant. Oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövid szenvedés után meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Nehézkesen halad a nyomozás a Xenopol-utcai gyilkosság ügyében

A rendőri nyomozás mindezekig semmi jelentőset nem produkált

Oradea. Saját tud. Közel egy héttel ezelőtt gyilkolták meg megdöbbentő kegyetlenséggel Tóth István gyógyszerészegedet Xenopol utcai lakásán és a rendőrségi nyomozás mindezekig még semmi jelentőset nem produkált a bűnyűgyben. A rendőrség már előkerítette és kihallgatta azt a tíz nőt, akikkel Tóth István az utóbbi időben állítólag kapcsolatot tartott fenn. Vallomásokból azonban a nyomozásra vonatkozóan semmi döntőfontosságú megállapításra nem jutottak és nem tudtak meg belőle egyebet, mint azt, ami már eddig is tudott dolog volt, hogy hosszabb-rövidebb ideig, valamennyien barátinói voltak a különcletű gyógyszerészegednek, de a gyilkossághoz nem volt semmi közük. Tóth István kosztadónóját, Szilágyinét azonban még mindig őrizetben tartja a rendőrség és mi sem bizonyítja jobban a nyomozás nehézségét, mint az, hogy ezt az asszonyt csak szerdán délután hallgatták ki a gyilkosság színhelyén, négy nappal a megdöbbentő bűntény elkövetése után.

Kedden este egyébként újabb „titokzatos” fejezettel bővült a Xenopol utcai gyilkosság dossziéja. Feketeruhás, lefátyolozott nő jelent meg a rendőrségen és előadta, hogy ismeri azt a nőt, akivel a meggyilkolt gyógyszerészeged utolsó délelőttiét töltötte. Megadta ennek a nőnek a lakáscímét is, a kiszállott detektívek azonban már nem találták meg, mert időközben ismeretlen helyre költözött. A rendőrség tehát mindezzel csak annyit ért el, hogy most már egytel több „titokzatos asszony” után nyomoz.

GYILKOLT A POLITIKAI ELVAKULTSÁG. Bucuresti. Saját tud. Borosani megye Veresti nevű falujában két cuzista vezetőember megölte a község primárját. Az eset előzménye az, hogy vasárnap a faluban iskolát avattak, amelyet Ducáról neveztek el. Ez alkalommal tüntetés volt a szélsőjobboldali mozgalmak ellen, amit két testvér, Dimitrie és Vasile Nitescu meg akart bosszulni. Felkeresték Corbucanu primárt és rövid szóváltás után rárohantak és késekkel számos sebet ejtettek rajta, amelyekbe a primárt belehalt.

Gyümölcsészeti tanfolyam Oradeán. Az oradeai és környékbeli szőlősgazdák, gyümölcsstermelők és kert tulajdonosok részére az E. G. E. november 15-től november 27-ig kethetes tanfolyamot rendez. A rendezőség különös súlyt helyez a modern és gazdaságos növényvédelemre, mely a többtermelésnek elengedhetetlen feltétele. A délelőtti elméleti előadásokat nyomom követi a délutáni gyakorlat. Gyümölcsfaültetés, nevelés, alakfak metszése, téli permetezés tökéletesen elsajátítható a gyakorlati bemutatásokon. A tanfolyam alatt állandó kiállítás pomológiai képnyűteménynek és a növényvédelmiszer gyárak és lerakatok gyártmányainak, valamint a legjobban bevált régi és legújabb szerzesamoknak. Az E. G. E. legjobb öt előadóját küldi ki a tanfolyam megtartására. Jelentkezni lehet az EGE irodájában és a Székely virágüzletben. Részvételi díj 200 lei.

VÁDLOTT, AKI BOXERREL ÜTI LE A BIRÓSÁGI FOLYOSÓN A TANUT. Timisoara. Saját tud. Hétfőn a déli órákban véres incidens játszódott le az ítélőtábla folyosóján. Egy Lungu Joákim nevű Lugo-környéki — chiciovai — volt községi irnok ügyét tárgyalta másodfokon az ítélőtábla. Lungu kisebb összeget sikkasztott el a tárgyaláson kihallgatták Ambrus Zoltán községi jegyzőt is. A jegyző a hozzáintézett kérdésekre a valóságnak megfelelően előadta, hogy Lungu a hiányzó összeget még mindig nem fizette vissza. Az ítélőtábla végül a vádlottat felmentette. Lungu Joákim az ítélet elhagyása után rögtön kisetett a teremből s a valamivel előbb eltávozott Ambrus Zoltán községi jegyző után iramodott. A folyosón utól is érte a jegyzőt és menten boxerrel támadt reá. Gyabra-főbe verte, úgyhogy Ambrus jegyző a folyosón vérző fejjel összeesett. A tettes erre elmenekült. A támadás olyan hirtelen történt, hogy senki sem tudta megakadályozni. A mentők kötözték be a jegyző sebeit.

* Gyomor- és bélhurut, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbakterium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelként felkeléskor egy pohárral véve — igen gyakran rövidesen megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

A meglecitett fej

Asszonyom, én mindig mondtam, hogy nem lesz jó vége a sok divathóbortnak, de hát kegyedék nem rám hallgattak, hanem a szabónőkre, cipészekre, meg a kalaposokra. Most aztán itt van, lám! Ami ezekulán jön, azon már nemcsak én, hanem önök is hűledhetnek. Tegnap láttam egy...

Hoppla, vigyázat! Ebbe nem lehet csak úgy fejest ugrani, hanem kellőképpen elő kell készíteni a dolgot.

Tehát: műsorom következő száma — a kalap. A kalap, amely az utolsó évtizedekben fűrgő változásokon ment át. Volt széles karimájú, majd átcsapott magas tetőbe, aztán lapos lett, mint a férjek erszénye, később teljesen elveszett róla a széle, csupán a tok maradt meg, bájosan hol a homlokba, hol a koponyaalapra húzva, esetleg rézsut lefitynyve. Kalapom, kalapom csorgóra! Anyaga volt száma, (a téli hidegben), nehéz bársony vagy posztó, (a nyári hőségben), lenge virág, avagy két útilapú levél is, amelyet kivételesen nem talpára, hanem szőke fűrtjeire kötött a divatos hölgy. És volt fémszálakból fércelve, ezüstből, illetve aranyból összeróva, alumínium-pléhből kiöntve, bőrből cserezve, sőt üvegből készítve, hogy jól megdunsztolódják a nők feje.

Legutóbb már cipőt húztak asszonyomék bájos fejcséjükre. Cipőperli áttétellel, avagy gomboson, kinek-kinek hogy ment a hajához. Módosabb nagyságak a csizmától sem riadtak vissza, a szegényeknek legfeljebb strapa-cipőre tellett. Ha használt volt, az sem okozott bajt.

Ezt már nem lehet tovább fokozni, — gondoltam magamban, — de mégis lehetett. Tegnap láttam egy hölgyet, akinek szalvéta volt a fején!

Salvéta... Bizonyára tetszik ismerni ezt asztali holmit, amellyel ruhánkat óvtuk az étkelésnél. Eddig. A salvéta ugyanis elhagyta régi helyét, felszállt a női homlokra és többé nem engem óv a vacsoránál, hanem a tartós hullámot ápolja és eltakarja. Takaros kis ítet, annyi biztos!

Képzljük el már most Incikét, amint a damaszt kendőt felkötöi fejére, az összes eper- és vörösbortokkal együtt. Esetleg utótt villát vagy leveses kanalat is betűz a hajlókába, hogy csinosabban fessen a „kalap”, amelynek két csücskét hátul cukoresíptető fogja össze, hogy le ne essen, mint a gavi-lérkák álla, amikor a kislányt megpillantják a hatszemélyes ebédőköszlettel!

Képzljük el továbbá Vercsáknét, aki túlzó volt egész életében. Majd ő megelőgszik egyetlen salvétával, az ám?! Őnagysága tütyül a szőlő kendőre, ő egyenesen az abroszt fogja hiperoxid-szőke hajára teríteni, nem feledkezve meg természetesen a teás szervizről, meg a maradék porcellánról sem. Már ami a zálogból megmaradt! Vercsákné fején fogja hordani a teljes ketengyét, mint némely falusi asszonyságok a piaci kosarat: hűdül lássa ország-világ, hogy őt alaposan kistafrizozta kedves mamája, nem úgy, mint Hókészleznét, aki mindössze tarka babos abroszt kapott hazulról, amit elvégre mégsem tette a fejére!

Asszonyom, ime: a női fej megvan írtve! Jó étvágyat!

En nem szólok, mert amit a hölgyek fejükbe vesznek, legyen az cipő, vagy salvéta, azon úgy sem lehet segíteni. Ezért nem nő-sülnek a fiatal emberek. Csak nem vesznek el olyan lányt, aki homlokán a szíve helyett az eszedjgot hordja?

K. A.

SPORT

Déli Liga—Magyar B) válogatott
2:2 (2:1)

Bucurestiből jelentik: Kedden délután a Venus-pályán második mérkőzését játszotta le a fővárosban a magyar B) válogatott. Ezuttal a Déli Liga válogatottja néven kiálló Venus volt az ellenfele. A mérkőzés jó sportot hozott s a mutatott játék alapján igazságos döntetlent eredményezett.

A magyar csapat lép fel először támadólag, majd a Venus is felfejlődik. A 22. percben Horváth a magyarokat juttatja vezetéshez. Ostromol a Venus és három perc múlva Bodola egyenlít, majd a 35. percben ugyancsak Bodola góloz.

Szünet után változatos játék folyik. Mindkét csapatnak vannak helyzetei, de a csatárok elkönyelműsködik. A 36. percben Turay II. egyenlít.

A nagy érdeklődéssel várt összecsapást 12 ezer jelenlétében Cezureanu vezette le.

Megjegyzések

Nemrég a fővárosban súlyos vereséget szenvedett a román B) válogatott a magyaroktól. A mérkőzés, annak lefolyása és az előzmények sok érdekes vitára adtak alkalmat.

Mint ismeretes, a B) csapatban csak román születésű játékosok kaptak helyet és Tilea Viorel dr labdarugószövetségi elnök előírásai szerint egyetlen kisebbségi játékost sem választottak be. Az uszító sajtó igyekezett kihangsúlyozni, hogy szükség van erre a kísérleti csapatra, amely az első valóban nemzeti válogatott lesz.

Az elszenvedett vereség hatása alatt a nagyobb tábor elismeri az összeállítás hiányait. A „Curentul” azonban tovább tüzel és egy újabb mesét talál fel. A mérkőzésről írt beszámolóban a következő címet adta: „Magyarország B) csapata legyőzte Costel Rădulescut”. A cikkben megvádolja Rădulescut, hogy készakarva úgy állította össze a román B) válogatottat, hogy a vereség biztos legyen és ezzel bebizonyítsa, hogy a kisebbségi játékosokat nem nélkülözhetik.

Naiv és gyerekes állítások ezek. Nem érdekünk megvédeni Costel Rădulescut, de egy kérdést azért megkockáztatunk.

Mi előnye van abból Costel Rădulescutnak, ha kisebbségi játékosok is bekerülnek a nemzeti válogatottba?

Nyilvánvalóan semmit!

Ugy látszik, a „Curentul” nem tudja, vagy nem akarja (!) belátni, hogy az állandó kisebbségellenes uszításra nincs semmi szükség. Kisebbségi játékosok többségiakkal vállatve sok diadalmas csatát harcoltak végig. Szívvel, lélekkel küzdöttek a zöld gyepen ideális sportcélokért és a román labdarugás tekintélyének megalapozásáért. Románia labdarugóspartja ma már megközelítette a középeurópai klasziszt, sok szép sikert könyvelhet el és tekintélyt szerzett magának.

A „Curentul” sohasem tudott örülni a román válogatott sikeres szerepléseinek. Nem tudott dicsérni, buzdítani, lelkesíteni, mivel a győztes csapatban kisebbségi labdarugók is játszottak. Vasárnap csak román születésűek játszottak s mégis a kisebbségekre feni méregfogát.

Mondhatnánk azt is, hogy neveléses dolog, de belül érezzük, hogy nem az. Mégis azt fogadjuk el, hogy a „Curentul” munkatársa nem rosszindulatú és gyűlölködő, hanem tréfás kedvében „követte” el azt a cikket. (b. s.)

Vasárnap Kolping—Vasas Oradeán. Vasárnap délután 3 órakor a Kolping játszik kerületi bajnoki mérkőzést a Vasással, a Rhédey-kerti pályán. A mérkőzést Kolping ifjúsági—Vasas ifjúsági előzi meg.

Megsemmisítették a TMAC—Soimii mérkőzést. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság bizottsága megsemmisítette a TMAC—Soimii 5:0-as bajnoki mérkőzést. Ugyanis a találkozó eredetileg Sibiuba volt kikötve, de a pálya használhatatlansága miatt áttették Timisoarára. Az Electrica pályán kellett volna lejátszani, de a Banatul pályán bonvolították le. A TMAC fellebezett.

A döntő
események
egyike...

...a nagy Napoleon sorsában „Trafalgar” volt. A francia-spanyol flotta, amelyet Cadix kikötőjében blokád alatt tartott a Nelson vezetésével álló angol flotta, 1805. október 21.-én megkísérelte a zár áttörését. A kitörés a legnagyobb pusztuláshoz vezetett.

Villeneuve, a szövetségesek admirálisa, elhatározta, hogy a legkedvezőtlenebb feltételek mellett bocsátkozik harcba, a császár határozott parancsa értelmében. Gyors közlekedési eszközök azonban lehetővé tették volna Napoleon számára, hogy értesítse, hogy időközben megváltoztatta tervét és elhalasztotta az angliai partraszállást, amihelyett Ausztria és Oroszország ellen fordult, ahol csak győzelmet aratott.

***

Hányszor mondotta Ön is: „Ha tudtam volna!”

Ma nem szabad „nem tudnia”. Rendelkezésére áll a telefon, ez az egyedülálló eszköz, amely lehetővé teszi, hogy a legrövidebb idő alatt megtudja és tudassa az egész világgal azt, ami Önre nézve fontos.

SOCIETATEA
ANONIMĂ
ROMÂNĂ DE
TELEFOANE

rendelkezésre bocsát
telefon-utamatót, a-
mely minden tudniva-
lót és a helyközi és
nemzetközi beszélgeté-
sek díjszabását tar-
talmazza.

Románia is bekapcsolódik a női Középeurópai Teniszkupába. Bucurestiből jelentik: Mária jugoszláv királyné kívánságára Romániát is felveszik a Középeurópai Teniszkupa női vándordíj mezőnyébe, amelyben így a serlegalapító királyné kívánságára két állam: Jugoszlávia, Olaszország, Magyarországnak, Csehszlovákiának, Lengyelországnak, Ausztriának és Romániának női teniszcsapata vesz részt.

Az SMTE futóversenye. Sft. Gheorgheról jelentik: Az SMTE vasárnap futóversenyt rendezett, amelyen mindössze csak 8 versenyző indult el, mivel a brasoviak nem jöttek el. Eredmények: 6000 m.: 1. Kiss György (UDR), 2. Butnaru Gheorghe (Funimea), 3. Ábrahám Gábor (SMTE). 1500 m.: 1. Kiss, 2. Nyáguly (KSE), 3. Császár (SMTE). 800 m.: 1. Kiss, 2. Nyáguly, 3. Ábrahám. A versenyzők értékes kupákat és érmeket nyertek.

* **Szenvedő beteg asszonyok** már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel lekönyö, lágy bélkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

BEKULDOTT HIREK

Katolikus Otthon Buziason — új templom Bethausenben. Timisoara. Saját tud. Buziason Muzár Antal plébános buzgókodására a hitközség Katolikus Otthont épít. Ennek alapkövét most tette le ünnepélyes keretek között Kayser Lajos prelátkanonok, Buzias szülötte, Lindner Vendel bacovai és Muzár buziasi plébános asszisztenciájával. Az ünnepségen megjelentek a helyi hatóságok és felekezeti képviselői is. Az új otthon mintegy háromszáz leibe került. — Bethausen banati községben ezideig nem volt templom, az istentiszteletet az iskola egyik termében tartották. Laukó Imre plébános és Martzy Ágoston jegyző kezdeményezésére templomot építettek most a községben. Az új templomot Pacha Ágoston dr megyéspüspök szentelte be.

„Szent Erzsébet legendája” Sft.-Gheorghen. A Felnőtt Leányok Mária Kongregációja szép sikerrel adta elő a „Szent Erzsébet Legendája” című drámát. A Mikó Kollégium tornacsarnokát zsufolásig megtöltötte az előadásra a közönség. Az előadás sikerének érdekében sokat fáradoztak a Ferencendi nővérek.

LEGUJABB

A szovjetet kizárik a semlegességi bizottságból ha tovább is makacsodik

Az olasz magatartást még az angol munkáspárti lap is dicséri

Londonból jelentik: A benemavakozási bizottság elnöki albizottságának késő esti ülésén Eden válaszolt Maisky szovjet nagykövet fejtegetéseire. Grandi olasz nagykövet kijelentette, hogy Maisky szavai után nem kétséges, hogy a szovjetkormány visszautasítja az angol tervet. Ha feltétlen ragaszkodni akar a bizottság — úgymond — az egyhangulag hozott határozathoz, a szovjetet terheli a felelősség minden kudarcért. Helyes lenne tehát, ha a kérdésben a különböző országok megbízottai még egyszer érintkezésbe lépnének egymással. Grandi ezután indítványozta, hogy

a Spanyolországba küldendő két bizottság hat-hat tagból és egy közös semleges elnökből álljon. A bizottságban helyet foglalnának Nagybritánia, Franciaország, Olaszország, Németország, Portugália és a Szovjet megbízottai.

A londoni sajtó egyöntetűen őszinte mag-

elégedéssel üdvözi a semlegességi bizottság keddi ülésén elért haladást. A lapok elismeréssel adóznak Grandi olasz nagykövet magatartásának, amelyet még a munkáspárti Daily Herald is megdicsér. Valószínűnek tartja a lap, hogy a Szovjetet további makacsodása esetén kizárik a bizottság munkájából.

FEHÉR ÉS NEMZETI LOBOGÓK MADRIDBAN

Burgosból jelentik: A nemzeti csapatok főhadiszállásáról érkező hírek szerint kedden a madridi harctéren tömegesen szöktek át a köztársaságiak a nemzeti táborába. A nemzeti repülőgépek megfigyelték, hogy Madridban már is igen sok házon fehér lobogók s aranyvörös nemzeti zászlók lengenek.

Az Echo de Paris jelentése szerint Franco tábornok mindent elkövet, hogy a pyreneusi határ mentén elvágja a köztársasági spanyol és francia kapcsolatot.

A kínai sereget a japánok elűzték Sanghaiból

Óriási tűzvész tombolt a csapeji városrészben

Sanghaiból jelentik: A Reuter jelentése szerint a japán repülők szerdán hajnalban több ízben bombázták a Sanghaitól északra lévő kínai állásokat. Kiangvan és Csapej bombázása után a tengeren és szárazföldön egyszerre megindult a japán támadás. Szerdán reggel 7 óra tájban a japán csapatok elfoglalták Sanghai északi pályaudvarát és kitűzték a japán lobogót. A menekülő kínaiakat japán repülők vették üldözésbe. A kínaiak az éjszaka folyamán csaknem teljesen kiűrték Csapejt. Az elvonuló sok épületet felgyújtottak, hogy megakadályozzák a japánok előrenyomulását. A japán csapatok egészen a nemzetközi terület nyugati határáig értek el. Csapej most már tulajdonképpen a japánok kezében van és elfoglalták a japán csapatok Kiangvant is.

A Kínában tartózkodó nemzetközi megfigyelők szerint a japánok azért kezdtek ilyen heves támadásba, mert a mikádó parancsot adott ki, hogy a Kínában küzdő japán csapatok mielőbb állítsák befejezett tények elé a nagyhatalmakat és még a kilenchtalmi értekezlet megkezdése előtt érjenek el jelentősebb eredményeket.

Sanghaiban az éjszaka az elvonuló kínaiak által felgyújtott épületek óriási máglyaként égtek és bevilágították az éjszakát. Hajnali 5 óra tájban egyik oldalról japán tengerészkatona, másik oldalról gyalogság indult rohamra és rövidesen csaknem teljesen körülvették a Csapejt védő kínai sereget. Csapejben olyan tűzvész tombolt, ami a Távol-Kelet leg-súlyosabb tűzkatasztrófája, az 1903. évi tokiói földrengés óta nem volt. A kínaiak lassan visszavonulnak, de közben egymásután robbantják fel a házakat és a robbantások irtózatos pusztításokat végeznek. A kínaiak sorában több „öngyilkos század” is harcol, amelynek katonái, mielőtt kizárnák rohanának, robbanóanyagot szíjaznak testükre és így harcolnak, míg halálos sérülést nem szenvednek és

szét nem tépi őket s a közelükben lévő ellenfeleket is.

Sanghaiból jelentik: A kínaiak a sanghainankingi vasútvonal mentén vonnak össze megerősítést és minden jel arra vall, hogy itt építik ki új védelmi vonalukat.

Zavarások a francia Marokkóban

A francia főbiztos letartóztatta a nemzeti mozgalom vezetőit

Párizsból jelentik: A Paris Soir szerint Nagyes tábornok, marokkói főbiztos a szultánnal egyetértésben Fezben, Rabatban és Casablancában letartóztatta a marokkói nemzeti mozgalom vezetőjét. Ezután kiáltványt intézett a lakossághoz, melyben nyugalomra int és hangsúlyozta, hogy újabb zavargások esetén további letartóztatások lesznek. A katonaság minden rendzavarást megtiltotta. A Liberté szerint El Mazani, a nemzeti mozgalom egyik vezetője a spanyol konzulátusra menekült. Fez előtt idegen légió táborozik minden eshetőségre készen.

Rabatból jelentik: Casablancában kedd este újabb zavargások voltak. A benschülöttek nagy tüntetést rendeztek és a rendőrök és a tüntetők között összeütközésre került sor. Hat rendőr könnyebben megsebesült, harminc embert letartóztattak.

Kilenc külföldi államfő a német birodalmi vadászati kiállításon. Bécsből jelentik: A Wiener Neueste Nachrichten berlini jelentése szerint Hitler kilenc államfőt hívott meg a vadászati kiállításra. Eddig hat államfő: a belga, dán, svéd és görög király, valamint Horthy magyar kormányzó és Pál jugoszláv régensherceg fogadta el a meghívást. Az államfők tiszteletére Göring novemberben nagy vadászatot rendez. A hírt még nem erősítették meg és ezért azt fenntartással közöljük.

Nagyobb német küldöttség ment Rómába a fasiszta forradalmi évforduló ünnepére

Berlinből jelentik: Hess Rudolf, a vezér helyettese, kedden éjszaka 11 óra 50 perckor Münchenből Rómába utazott, hogy eleget tegyen Mussolini meghívásának. Hess résztvesz a fasiszta forradalom tizenötödik évfordulójának szerdán kezdődő ünnepségein.

Berlini politikai körökben az utazásnak politikai jelentőséget tulajdonítanak. Hess Rudolf utjára a nemzeti szocialista párt egy népszerűbb küldöttsége is elkíséri.

Árcéhidetések

Lakás

Különbejárati
butorzott szoba november 1-re kiadó. Oradea, Str. N. Zsiga No. 27.

Kiadó
a Wilson-utcában forgalmas sarokház mellett, vendéglőnek, borhellynek, fűszeresnek vagy hentesnek. Cim: Popovics iroda. Oradea, Strada Episcopul Radu 2. sz.

Kemencsai bejárattal
utcai butorzott szoba kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga No. 7.

Kertvárosban
2 szobás modern magánház november 1-re kiadó. Oradea, Strada Cantacuzino 60. Értekezni: Telefon 802. sz. Dallos.

Utcai háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. — Utcai butorzott szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Selva 6. szám.

Kiadó
december 1-re 2 szobás mellékhelyiségekkel 4-16 ur lakás. Oradea, Str. Moldova 22.

Kiadó
1 szobás, szép utcai lakás november 1-re. — Oradea, Str. Jon Ghica 17-a. szám.

2 szobás
előszobás utcai lakás kiadó november 1-re. Oradea, Str. Bratianu No. 52.

Kiadó
2 szobás mellékhelyiségekkel álló lakás november 1-re. Cim: Oradea, Str. Bratianu 55.

Különbejárati
csinosan butorzott szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással kiadó. Oradea, Str. I. C. Bratianu No. 56.

November 1-re kiadó
egyszobás konyhás lakás, Oradea, Strada Alexandru 13. szám.

Háromszobás
előszobás fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

Különféle

1 liter
gyógyi vörösbor 16 lei. Jó Lajos fűszerüzletében, Oradea, Strada Tache Jonescu 24. sz.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körirógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8

Alkalmazás

Fűszer,
csemege és kirakatrendező ügyes, fiatal kereskedősegéddel felvez a Népszövetségi Hanga, Oradea, Reg. Ferdinand-utji üzlete.

Adás-vétel

Eladó husipari gépek,
sonkaszéletelő gép, szalámihűtőgép — hatlú ringakéssel, rakott tőkével, Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. sz. — Ugyanott kiszolgáló hentessegéd felvétetik.

Petőfi-utca 10. szám
alatti lakóház, szabadkézből eladó. Értekezni: Ponnar János, Zlatina, jud. Alba

Fajgyümölcsfák,
diszcserejék, alakbuzsók és fenyők kaphatók Széles faiskola, Oradea, Str. Hasdeu 5.

Eladó
olcsón, szabad kézből egy szép, lapos dupla-fedelű férfi aranyóra. Közelebbi megteudható a kiadóhivatalban.

Egy kriptá
a nagytemetőben eladó. Cim: Oradea, Milánó-utca 4. szám.

Nilgész-telepen
sürgősen eladó 12x23 méter telek olcsó áron. Értekezni: Oradea, Str. Trifoi 6. sz. (Nagyállomáshoz közel.)

Használt
monopol rőmit megvételre keresek. Oradea, Papp, Str. Regele Carol 19. szám.

Eladó:
vaskályha, ócska ablakok, ajtók, férfi bőrkabát, női costum, kabát, begonia. Ugyanott butorított szoba kiadó. Oradea, Bratianu-u. 61.

Sírlámpák,
üvegburák eladók. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13., az udvarban jobbra.

Jókarban
levő vaskályha eladó. Oradea, Str. Bratianu 27. szám.

Jókarban lévő
komplett hálószoba, képek, ágytakaró, elköltözés miatt eladók. — Oradea, Str. Nic. Zsiga 52. szám.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.